

Tekstpratība Rīgas Zolitūdes ģimnāzijā – te un tagad

Ievērojot jauno standartu prasības un ieskatoties skolēniem nepieciešamajās kompetencēs, RZĢ pedagogi vienojās, ka īpaši svarīga prasme izglītībā ir tekstpratībai. 2020./2021. mācību gadā Rīgas Zolitūdes ģimnāzija ar Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskā centra (RIIMC) atbalstu tika īstenots projekts "Tekstpratības stiprināšana 4., 7.klasē skolēnu pašvadītas mācīšanās veicināšanai", kura mērķis bija pilnveidot pedagogu kompetenci mācību stundu plānošanā, vadīšanā, diagnosticējošo darbu sastādīšanā. Tika veicināta skolēnu lasītprasme un tekstpratības attīstība pamatzglītības posmā. RIIMC atbalstītais projekts sekmēja skolas attīstības mērķu un uzdevumu īstenošanu.

Projekta ietvaros tika organizēti vairāki cikliski semināri pedagogiem par tekstpratības attīstību, kam sekoja praktiska darbība un jauni izaicinājumi. Tika izveidota RZĢ pedagogu darba grupa, kas regulāri organizēja meistarklases. Projekta dalībnieki dalījās pieredzē ar citiem ģimnāzijas pedagogiem, tādējādi nodrošinot visu ģimnāzijas pedagogu profesionālo izaugsmi.

Seminārā "*Satura un valodas apguve attālināti*" tika akcentēti vēlreiz būtiskākie uzsvāri pilnveidotajā mācību saturā un pieejā un produktīvās darbības un stratēģijas. Skolotāji rada atbildes uz būtiskiem jautājumiem valodas apguves procesā, par to, kā skolēniem vieglāk izprast multimodālu un digitāla formāta tekstu un kā pašiem tos veiksmīgāk veidot. Visiem pieejams arī digitālo resursu uzskaitījums un lietderīga informācija par interaktīvām metodēm.

«Lasītprasmes stratēģiju apguve valodu stundās visos izglītības posmos» apkopoti ieteikumi apzinātai un izteiksmīgai lasīšanai, vieglajai valodai, tekstu daudzveidība. Pedagogus interesēja konkrēti izstrādāti uzdevumi un atziņas par autentiskiem un adaptētiem tekstiem, lasīšanas stratēģijām valodu stundās. Pedagogiem ir pārlicība, kā veicināt lasītprasmi un teksta izpratni, un kā stundās attīstīt skolēnu prasmes izvērtēt un interpretēt tekstu. Latviešu valodas skolotāji arī vienojās par nepieciešamību ik nedēļu, ceturtdienās, dalīties pieredzē, kas tiek uzkrāta projekta laikā.

«Lasītprasmes stratēģiju apguve sākumskolā» akcents tika likts uz to, ka labai lasītprasmei vajadzīgs visu iesaistīto pušu saskanīgs kopdarbs, un kāds ceļš ir ejams, lai skolēns veidotos kā atbildīgs, aktīvs, radošs darītājs un lietpratējs. Turpinājumā sekoja seminārs "*Valsts valodas ekspertu izstrādāto materiālu dažādiem valodu līmeņiem izmantošana tekstpratības attīstīšanai, diagnostikai sākumskolā*". Pedagogi iesaistījās domapmaiņā par pārbaudītiem un efektīviem paņēmieniem mācāmajā priekšmetā, un metodēm, lai sasniegtu lasītprasmes attīstību un veicinātu skolēnu valodas līmeņu pilnveidi.

Rīgas Zolitūdes ģimnāzijas pedagogi digitalizēja 7.klases diagnosticējošo darbu, izmantojot Uzdevumi.lv vietni. Sociālo zinību un latviešu valodas pedagogi caurskatīja skolēnu atbildes un kopīgi izvērtēja katra skolēna sniegumu. Pēc rezultātu apkopošanas skolotāji plānoja turpmāko darbību, kas palīdzēs efektīvi strādāt ar daudzveidīgu tekstveides informāciju arī turpmāk. Atbalstu pedagogi guva seminārā "*Teksta formas un satura novērtēšana. Diagnosticējošais darbs tekstpratībā*". Skolotāji darba grupās skatīja uzdevumu paraugus, vienojās par kritērijiem un ieteikumiem teksta interpretēšanā, plānoja konkrētas, stundā veicamās, darbības. Dalībnieki arī guva praktiskas iemaņas tekstu atlasē un apstrādē, kas ļauj skolēniem pašvadītā ceļā mācību procesā izmantot un apstrādāt dažāda veida tekstu informāciju.

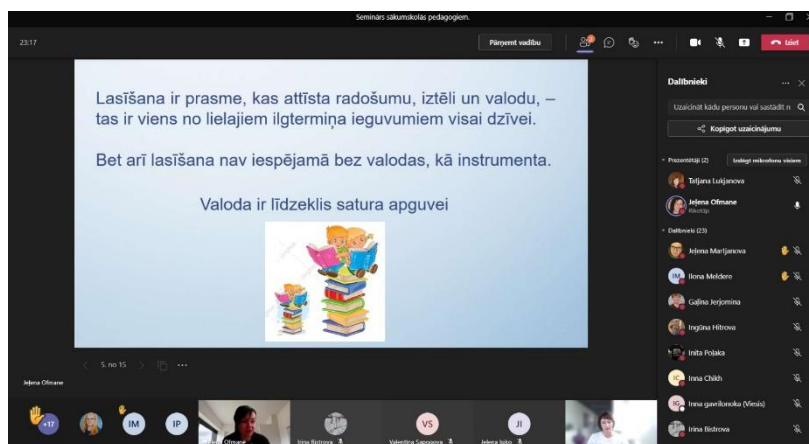
RZĢ pedagogu komanda piedalījās arī J.Bisteres kursos "Daudzpusīga tekstu lietotprasme – spēja radīt un izprast dažādus tekstus". Skatāmo jautājumu loks bija gana plašs: apzinātas lasīšanas kompetenču pilnveidošana, skolēnu sagatavošana un uzmanības koncentrēšana

31.05.2021. raksts RZĢ un RIIMC projekta “Tekstpratības stiprināšana 4., 7.klasē skolēnu pašvadītās mācīšanās veicināšanai” ietvaros

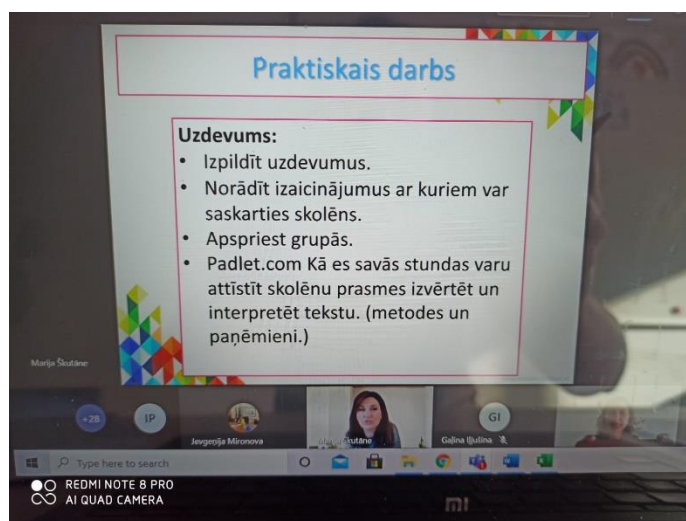
lasīšanas procesā, atgriezeniskās saites iegūšana no skolēna pēc teksta lasīšanas, digitālās un vizuālās lasītprasmes pilnveidošana, tekstu radīšana – jaunrades iespējas, lasīšanas veicināšana ārpus mācību procesa. Pedagogi atbilstoši savam mācību priekšmetam modelēja darba lapas darbam ar tekstu, izvēloties lasīšanas izpratnes stratēģiju dziļai lasīšanai un atgriezeniskās saites iegūšanas iespējas, radīja digitālu jaunrades tekstu. Tika paplašināta pedagogu izpratne par veicamajiem uzdevumiem lasītprasmes kontekstā skolēna iesaistīšanu lasīšanā, audzinot patstāvīgās lasīšanas ieradumus.

Ar projekta noslēgumu darbs pie tekstpratības uzdevumu izstrādes neapstāsies, jo ģimnāzija turpinās strādāt pie esošās metodiskās tēmas triju gadu laikā. Tiek plānots izstrādāt tekstpratību attīstošus uzdevumus visiem izglītības posmiem vismaz divu mācību jomu priekšmetos. Pedagogi izmantos profesionālās pilnveides kursus un meistarklasēs gūto pieredzi mācību stundu plānošanā un vadīšanā, nodrošinās palīdzību skolēnu lasīšanas stratēģiju apguvei katrā mācību priekšmetā.

Ingūna Hitrova, Rīgas Zolitūdes ģimnāzijas latviešu valodas un literatūras skolotāja, valodu metodiskās komisijas vadītāja

Jeļena Ofmane, RZĢ sociālo zinību skolotāja, seminārs par lasītprasmes attīstības iespējām sākumskolā

Marija Škutāne, RZĢ sociālo zinību skolotāja, sociālās un pilsoniskās jomas metodiskās komisijas vadītāja, pedagogu profesionālās pilnveides kursi par diagnosticējošo darbu izmantošanu